

Izhaja vsaki dan.

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.

Posanične številke se prodajajo po 3 nov. (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Celju, Kranju, Mariboru, Celovcu, Idriji, St. Petru, Sežani, Nabrežini, Novemestu itd.

Oglase in naročbe sprejema uprava lista „Edinost“, ulica Giorgio Galatti št. 18. — Uradne ure so od 2. pop. do 8. zvečer. — Cene oglašom 16 st. na vrsto petič; poslanice, osumrtice, javne zahvale in domači oglasi po pogodbi.

TELEFON šte. 1157.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez doposlane naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Ne frankovana pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18. Ptošno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzobjavne vesti.)

PORT ARTUR.

LONDON 23. »Daily Express« poroča iz Vejhajveja od včeraj: Neka rešila ladija, ki je bila z živimi bogati preskrbljena in ki je dne 16. t. m. v silnem viharju odplula iz Port Arturja, je 10 kilometrov od Vejhajveja izkrcala nekega ruskega častnika, ki je imel seboj duplikat depiš generala Stesslja. Rešeno ladijo in rusko moštvo so zadržali v Vejhajveju.

LONDON 23. Iz Port Arturja ni danes nobenega poročila. Včeraj je minulo 10 let, kar so japonske čete pod Ojamo v japonsko-kitajski vojni zavzele Port Artur.

Iz Mukdena.

LONDON 23. »Reuterjevemu biro« so včeraj sporočili iz Mukdena: Ote armadi sta v tako silno utrjenih pozicijah, da se zdi, da noče ena druge napasti, dokler nimata stvarne priložnosti. — Japonci imajo najbrž več čete za uporabo ter tudi več gibčnosti. Nedavno so razvijali v centru in na desnem ruskem krilu živahno delovanje. Zdi se, da sta obe armadi dobile enakostevilna ojačenja.

Preklicana vest.

ATENE 23. (Agence Havas). Poročila, da so ruski pomorščaki umorili nekega prebivalca v Retimnu, so popolnoma neresnična. V resnici se je vršil le pretep med pomorščaki samimi, pri čemur je bil eden ubit.

Materijal za mandžursko železnico.

LONDON 23. »Daily Express« poroča iz San Franciscu: Tuksaj sta najeta ena norveški in en angleški parnik, da prepeljeta železniške tračnice na Japonsko, ki so namenjene za popravilo mandžurske železnice. Nadalje je bila najeta ladija »Germanicus«, da prepelje na Japonsko lokomotive in vagoni.

Premog za Japonsko.

LONDON 23. »Associated Press« poroča iz Cardiffa, da so Japonci vnovič nakupili 10 000 tonelov valežkega premoga.

Moštvo »Rastropnija«.

ČIFU 23. (Reuterjev biro.) — Moštvo »Rastropnija« bo v sporazumljenju z japonsko in rusko vlado prepeljal kitajski križar »Hajjung« v Šangaj.

Pomožni križar »Cuban«.

LONDON 23. Glasom nekega »Lloydu« došlega poročila, je ruski pomožni križar »Cuban« odplul včeraj iz Vigo.

Poročilo generala Saharova.

PETROGRAD 23. (Uradno) General Saharov poroča: Dne 21. t. m. je bil del ruskega oddelka, ki se je prejšnjega dne v vasi Ustintsi spopad s sovražnikom, napaden od sovražnika, ki je pa bil odbit ter je zgubil

mnogo vojakov. Na naši stran je bilo ranjenih 10 častnikov in 30 vojakov, 10 vojakov je bilo ubitih. Dne 22. t. m. so Japonci obstreljavali vas Saharu z obilovalnimi topovi. Noč od 22. na 23. t. m. je minula mirno.

Govorice o smrti generala Kurokija.

BEROLIN 23. Lokal-Anzeiger poroča iz Mukdena, da se v.d. žuje vest o smrti Kurokija vže vsem dementijem. Sedaj razširjajo to govorico tudi Kitajci, ki so iz japonskega glavnega stana dospeli v Mukden.

Angleški križar »Fox« v Suecu.

SUEC 23. (Reuterjev biro.) Angleški križar »Fox« je došel semkaj ter ostane tukaj najbrž do prihoda britanske eskadre.

Državna zbornica.

DUNAJ 23. Ko so bile došle vloge do slovnice prečitane, kar je trajalo tričet ure, se je nadaljevala debata o izjavi vlade. Poslanec Kaiser je govoril o velikem vzbujenju Nemcev vseh avstrijskih dežel, izlasti Slovence, radi vladnih korakov. Posl. Kaiser je zahteval kosečanje, naj se odpravi slovenske vsporednice v Opavi in Tešinu ter je naglašal potrebo nemškega državnega jezika kakor posredovalnega organa. V tem smislu naj se uredi ponk v celi državi. (Pohvala na levici, ugovor na desnici.)

Posl. Pettslenz je polemiziral proti posl. Kaiserju in Demelu ter je zavrnil očitane, češ, da se je zbiralo denar za slovenske šolske svrhe v Varšavi in Poznanju, s čemer bi bilo dokazano, da vlada ne izvršuje svoje dolžnosti nasproti poljskemu prebivalstvu. Ako očitni posl. Demel Poljakom, da so njihove šole narodna vzgajališča, želi govornik tudi nemškim šolam, samo naj se tam ne dela za drugo državo.

Govornik je konečno apeliral na zmerne nemške stranke, naj ne bodo nasprotne opravičenim zahtevam drugih narodnosti.

Posl. Biankini je slihal bedo v Dalmaciji ter zahteval, naj se odstrani namestnika, ki je razžalil vse dalmatinsko prebivalstvo. Govornik je pozval vlado, naj vendarle konečno zboljša razmere v Dalmaciji, ki so nedostojne civilizirane države.

Brzobjavne vesti.

Rektor češkega vsenčilišča v Pragi.

PRAGA 23. Danes je bil s'ovres o ustoličen prof. dr. Stok, novoizvoljeni rektor češkega vsenčilišča.

Snežni viharji v Nemčiji.

BEROLIN 23. Vseled silnega snežnega viharja v zapadnih pokrajinah so brzobjavne zveze med Nemčijo in Anglijo deloma pretrgane. Brzobjavke, ki se morajo odpošiljati z ladjami, imajo velike zamude.

Z Balkana.

CARIGRAD 23. Dne 21. t. m. so dospeli v Skoplje trije avstro-ogrski orožniki

častniki. — Sedaj je tam vseh šest novih častnikov. V Solunu je že pet ruskih orožniških častnikov; šesti, ki je došel semkaj, se poda teh dni v Solun.

Z manifestacijskega shoda za slovensko šolo.

G. dr. O. Rybář je zaključil:

Da ne motim slovesnosti momenta, vzvišenega rnačaja te naše današnje manifestacije, nočem dalje govoriti o tem. Le konstataciji moram, da se nam tudi tu kaže tista binavščina, toliko od strani gospodarske stranke, kolikor od strani državnih oblast. Ista stranka, ki zahteva za se najvišjo, ne privoščja nam niti najnižje šole, ali h tebi bi vendar, da bi jej bili Slovani v pomoč na dosezanju nje velikega postulata! (Vsklikanje). Ali — kakor sem že rekel — stranki ni še toliko zameriti, ako nastopa kakor stranka, izključno le se stališča svoje koristi. Naravnost zgražati pa se moramo na tistih faktorjih, ki niso izšli iz strank in zato tudi ne smejo pozeti strank — na državnih oblastih se moramo zgražati, ker nočejo biti vsem enako pravične. (Viharno pritrdjevanje). Take so naše državne oblasti od Trsta do Dunaja! In skoro bi rekel, da nas te še bolj zaničujejo in že smem reči ta izraz — zafikujejo (Pojavi ogorčenja). nego li drugorodni nasprotniki. Kako naj nas ne pograblja jeza, ko čitamo, da naj bi mi pošiljali otroke na Katinaro, ali celo na Prosek, ali v Trebče! Kdor zahteva kej takega — in državne oblasti res zahtevajo to od nas — ta naj bi bil vsaj iskren in naj bi nam rekel naravnost: ne damo vam šol! (Vihar. Razno vsklikanje) — in raj nas vsaj ne žali v naših čustvih. Če nam enkrat jasno in naravnost odrečejo šolo, bomo vsaj vedeli, pri čem smo in bomo znali temu primerno urediti svoje nadaljno postopanje. Če pa nam odrekajo s tako motivacijo, potem si ne moremo misliti drugače, nego da nas hočejo žaliti in zatirati! (Hrupno pritrdjevanje.)

Pravica je vendar tako jasna, in le hinavščina je, ako jo vladne oblasti tolmačijo krivo. Pa saj je ta pravica mnogokrat poznana tudi od istih vladnih organov samih v — privatnih razgovorih. Zgodilo se je že, da se nam je čitno reklo na takih pogovorih, da imamo pravico do šole, ali iščemo naj si jo od občine. A ko smo se mi sklicevali na množico nemških šol v Trstu, so nam dali takov-le gorostasen odgovor: Mi ne moremo za vas nič storiti, ker vi ste tu doma in imate pravico zahtevati šolo od občine! Država mora skrbeti za tiste ki niso tu doma! (Po teh besedah je sin zavriščalo mej množico. Bučalo je neznanako.)

Po tem takem, dragi rojaki, smo mi na slabšem, nego tujci, zato, ker smo tu doma! (Ponovni izbruhi ogorčenja). Če so

nam tako govori, potem je le res, kar pravim: da vladno vedenje pomenja skrajno hinavščino. (Frenetično pritrdjevanje).

Sedanj moment je velevažen. Po zaslugi neutrudnega dra. Gredorina (viharni živoklici) smo sledajoči izvojevali odločbo visoke sodne instance, katera razsodba nam sicer ne daja še šole, ali ki izreka jasno, da je le od vlade odvisno, pridemo li, ali ne pridemo do svoje pravice?! Odslej ne bodo možni nikaki izgovori, vladni organi se ne bodo mogli sklicevati na nikogar, ko bi hoteli zopet odrekati.

Predlagam torej, naj se vsprejmeti obe predloženi resoluciji in naj jo posebna deputacija, sestavljena iz odbornikov pol. društva »Edinost« in navzočega zastopnika rusijske demokracije, takoj z mesta odnese na namestništvo.

Resolucijo g. Kopača vsprejemam, ker tudi mi obojamo izrastke narodoega šovinizma. Ali povdariti moram, da nam nikdo ne more očitati tacega šovinizma zato, ker zahtevamo svoje narodno in kulturno pravo. (Pritrdjevanje.) Če pa smo odločni v zahtevanju, smo priisli v to po vladnem sistemu. (Dolgotrajna pohvala in živoklici.)

Rusko-japonska vojna.

Trst, 23. novembra 1904.

V kakov namen skuša portartursko brodovje prodreti blokadu?!

(Dopis iz strokovnjaškega peresa.)

III.

Razna dosedanja domnevanja, ki so jih prinašali razni listi, utegnejo biti neresnična. Taka vest je bila n. pr. da je Stesselj povprašal carja, dali se ima držati, ali dalje umakniti, ali pa da se celo sme udati? Kajti to je gotovo, portartursko brodovje ne bo v take brezsmiselne namene metalo ni ene torpednjače sovražniku v žrelo! In to tudi ne radi zadnjih oficiojnih poročil Stesslja o odbitih japonskih napadih.

Tu bi morala priti iz Port Arturja še vsa drugačna poročila o nerazmerno važnejih dogodkih. Poveljniku brodovja, ki je na poti v vztočno Azijo, admiralu Rževstvenskemu, je zelo važno vedeti, kakovo je natančno stanje predvsem brodovja v Port Arturju in kako dolgo (približno), se bo mogla trdnjava še držati? Ker njega strateški plan se mora brezpogojno oprati tudi na portartursko brodovje. On mora vendar vedeti:

a.) česa in koliko se ima nadejati glede bojne moči od portarturskega brodovja; b.) kako dolgo se bo mogla trdnjava gotovo držati?

Še le, ko bo jasno glede obeh vprašanj, stavljenih pod a.) in b.) mogel bo Roždestvenski dati potrebna povelja za vedenje portarturskega brodovja po prihodu baltiške

živa — a pred vsemi živani, ta zločinec na mojem imenu.

— Vem, vem, žul sem vse, kar je bilo. Ne boj se, jaz ti pomorem.

— In moraš! je planila ženska glaseje, potem pa je iztisnila bolj na tlo: da bi videl moja palca, ki sta pokala in krvavela pod škripcem! Ali vendar te nisem izdala, čuješ li, Grgo Prišlin, nisam te izdala!

— Pomorem ti, Gončinka, ali povej mi, čemu si me za danes naročila?

— Povem ti, ali poprej mi moraš nekaj obljubiti pod prstom!

— Kaj zahtevaš?

— Ko pride čas za to, moraš se maščevati za me nad živanom!

— Hučem!

— Prizezi!

— Prizezam.

— Kadar in kakor jaz hočem. Prizezi!

— Prizezam!

(Pride še.)

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. O.—č.

VI.

Bilo je še jako zgodaj, še so se blede zvezde upirale zori, ko je zvoa svetega Kralja vabil pobožna duša k prvi maši. Bela, slabotna luč, drhteča skozi visoka gotška okna, se je le tu pa tam dotkala kakkega svetnika, kakkega stebra, a dalje se je veliko svetloste stolce cerkve izgubljalo v mraku. Samo pred velikim oltarjem je vstreptčala rundeča iskra, plamenček v srebrni zaoblubljeni lampi barona Benka Bota blagega spomina. Zaspano je tapljal zakristan v rdeči obleki ob grobiših sarih škofov in slovan-skih vojvod, ob sincah pritrdjenih krimeneih svetnikov, ki so, tako rkoč, oživljali ob luči,

ki jo je nosil zakristan pod varstvom svoje roke, a debeli podpetniki njegovih čevljev so odmevali po mračnem prostoru. Senca za senco se je vtihotapljala v cerkev, da se stisne v zakotje, da od srea pomoli k Bogu, v tem ranem jutranjem času, a mid drugimi se je prizibala ob palci tudi zgrbljena ženska podoba. Čim je bila prekoračila prag, ozrla se je dva, trikrat in je čudovito naglo pohitela na najmračnejšo stran, ki je oddaljena od vseh oltarjev, kjer je stala v kotu stara lesena spovednica na tri predele, zagorajena z mrežami in pozlačeno strešico. Ženska je morala dobro poznati to mesto, ker je je tudi v temi našla takoj.

— St! Grga! Grga! je šepnila sence, ali ti?

— Ti, Draga? se je odzvalo šepstanje iz spovednice.

— Sam.

— Dobro! Vstopi tu na levo. Jaz sem na mašnikovem mestu.

— Misi sem nasproti tebi grešnica ter me hočeš izpovedati?

— Vstopi samo. Mi dva sva, mislim, jednaka.

Ženska je vstopila v sveto zatočišče in je zaprla vratica za seboj.

— Reci, je radaljeval oni možki glas, kaj ti je prišlo v glavo, da si mi ob tej rani uri naročila semkaj?

— Sem-li mogla drugače? K tebi ne smem ni po dnevu, ni po noči. Sto očes preži na me. Gričani so mi prepovedali zahajati k maši na vašo stran. Pak sem si domislila to. V mraku nas naju ne vidi nikdo, mreža naju zakriva, pak moreva govoriti svobodno in brez stahu.

— Zakaj me nisi poklicala poprej? Saj sem te dovolj vabil po dijaku-prosjaku!

— Sem-li mogla? Gričani so mi zagrozi in trebalo je paziti. Pa sem tudi ležala in nisem mogla radi tebe v mlín. Ko sem pa doznala, da je Pero snubil Dobro, vdignila sem se, kakor sem mogla, da jim zmiesam konce. Ali slabo je izišlo, slabo — oh!

je zaškrilala ženska, zaboli so mi trn v srce, ali poplašajo mi to, poplašajo — kakor sem

flote v bližino japonskih voda. In le take in slične okolnosti morejo opravičiti tajinstveno žrtvovanje torpedajaš od strani trdojave portarturske. Čisto sli. Okolo 14. januarja mora baltičsko brodovje dospeti v vzhodno Azijo.

Mej tem morata admiral Roždestvenski in general Kuropatkin pripraviti svoj plan za odločilni udarec. Kuropatkin mora tudi vsem poveljnikom razložiti splšno vojno položenoje ter jih pravočasno obvestiti o končnih namenih! Do 14. januarja 1905 morata torej Steselj in admiral portarturskega brodovja imeti potrebne ukaze.

Poveljnik portarturskega brodovja pa ni mogel potem voditelja džunk doposlati vojnemu ministerstvu svojega poročila o stanju ladij, o zalogah itd. On je moral izročiti ta raport zanesljivim rokam v namen, da ga odpošljejo dalje. A bolj zanesljivih rok ne more biti, nego so one častnikov lastnih torpedajaš, ki imajo nalogo — ako bi bilo potrebno — uničiti raport, a ne smejo, tudi če bi bilo njihovo življenje v nevarnosti, dopustiti, da bi taki važni dokumenti prišli morda admiralu Togo v roke.

Nakup ladije za Rusijo.

Iz Kodanja poročajo, da je tamošnja vzhodno-azijska družba prodala Rusiji svoj največji parnik »Slav«.

O položaju v Avstriji.

Pražka »Politik« je sporočila, da se je dne 22. t. m. storil velik korak naprej do pojasnenja situacije v poslanski zbornici. Ta korak se je storil od strani Poljakov in konservativnega plemstva. Predpoludne je bil razgovor med grofom Sylva-Tarouca in baronom Parishem z jedne in drom. Pacakom, načelnikom mladočškega kluba, na drugi strani. Temu je sledilo posvetovanje parlamentarne komisije konservativnega veleposestva. Nato se je ta komisija sestala s predsedstvom poljskega kluba. Potem je sledil razgovor med načelniki poljskega in mladočškega kluba, dčim je načelnik konservativnega veleposestva konferiral z drom. Körberjem. Po zaključku te poljsko-česke konference, ki se bo jutri nadaljevala, se je sešel mladočški klub v nadaljevanje parlamentarne debate, ki naj da ministru dru. Randi priliko za čistoizolno zbliznanje. Dalje meni »Politik«, da ta diskusija Mladočehov ne zaključuje z odločilnim sklepom glede na daljno taktiko kluba; mervč je pričakovati, da bo klub sklepal od slučaja do slučaja in da bo ad hoc zavzemal stališče nasproti aktivnim predmetom, ki pridejo v zbornici v razpravo. In ta okolnost, da ne morejo Čehi glede bodoče taktike delati sklepov, otežuje kolikor toliko pogajanja, ki so jih Poljaki zapričeli s Čehi.

Mi seveda ne moremo kontrolirati v koliko te vesti odgovarjajo resnici in ne moremo soditi, da li so ti razgovori res doveli do pojasnenja situacije.

Vsekako pa je simptomatično za sedanjí položaj že dejstvo, da Poljaki in konservativno plemstvo tako bržna iščejo stikov z zastopniki češkega naroda. Ko so Nemci besneli proti Tasifaju, proti Thunu in proti Badenju, kričali so, da oni hočejo dokazati, da se v Avstriji brez Nemcev ne more vladati.

Nu, zdi se, da so tudi Čehi poučili gospoda Körberja, da tudi njih ni možno tako prezirati, kakor so mu narekovali njegovi Nemci. Čisto vprašanje je bilo že grobišče raznih ministerstev in tudi gospoda dra. Körberja obhaja menda črna slutnja, ako ne pride skoro do kakega pobotanja med njim in zastopniki češkega naroda. Posledica te slutnje je menda tudi to, da ob vprašanju zagrebškega vseučilišča in v sporednic v Tešinu in Opavi ni sledil svoji stari navadi in ni pal vznak, ko so mu zagromeli Nemci in je mervč v teh dveh slušjih ostal trden tudi pred nemškimi protesti. Naj se že sodi o češki obstrukciji, kakor se hoče, to jedno dobro je vendar prineslo, da je poučila Nemce in vlado, da niso vsemožni nasproti odpiru češkega naroda. A ta lekcijska mora biti le na korist vsemu avstrijskemu Slovanstvu.

Mi in dogodki na Hrvatskem.

Iz Zagreba smo prejeli kratko ali precej odurno sestavljenó sporočilo, da smo slabo poučeni, ako menimo, da je na občinskih volitvah v Zagrebu bila madjaronska klika poražena. To sporočilo so podpisali neki »Slovenci«. Če bi hoteli njim verjeti, bi morali misliti, da je v prvem in drugem razredu zmaga madjaronska klika.

Nu, kakovi Slovenci so to, to so nam sami priznali v svojih kratkih vrsticah. Dvojno je, kar jih karakterizuje. Prvič to, da kipe od jeze, ker so z neodvisnim meščanstvom nastopili tudi Srbi, čemur se more rogati le človek, ki nima ni trošice slovanskega in torej tudi ne slovenskega čuta v sebi, in ki vso svojo duševno hrano erpi iz tistega »Hrvatskega Prava«, ki je glaslo ljudi, ki vsikdar začenjajo s svojimi intrigami, kadar koli kaže, da se pripravlja kakov izdaten čin proti madjarskemu sistemu na Hrvatskem.

Druga okolnost, ki karakterizira to »Slovenec«, je, da z neverjetno drznostjo zatrjajo, da so vsi kandidati neodvisnega meščanstva sami Madjaroni. Naj pokažemo le na prof. Paserića. Ta mož je več pretrpel v ječah pod težo madjaronskega sistema, nego vsi »čisti«, z drom. Frankom vred, da niti ne govorimo o njegovem bratu, ki je madjaron najčisteje vođe in dopisnik najbolj slavčrskih listov, a la »Pester Lloyd«, »Zeits«, »Drau« itd., kar je te grde »kompanije«. S to konstatacijo bi se lahko poslovlili od drugih neslovenskih »Slovenecov« v Zagrebu. No, ker imamo pa že pero v roki, in da bomo pov. en na jasnem, je-li v Zagrebu madjaronska klika zmaga ali bila poražena, naj navedemo tu še sodbó »Omnibusa«, glasila resničnih hrvatskih rodoljubov istiskih. Ti rodoljubi sodijo: Na teh volitvah je sijajno zmaga hrvatska opozicija in je s tem zadala težak udarec madjaronski kliki mestnega zastopstva v Zagrebu, ki jo je bil namestil in vzdrževal poznani zločinec, bivši ban Khuen. Ta zmaga v Zagrebu je res zmaga vsega Hrvastva.

To je oduševljen izraz hrvatske misli, hrvatskega naroda za svobodo in neodvisnost od madjaronskega jarma in brutalnega madjarskega preševanja!

Nu, gospoda »Slovenci« v Zagrebu: imate-li dovolj? Pozdravljeni!

Dogodki na Ogrskem.

Vsa poročila, ki prihajajo iz Budimpešte, potrjajo naše mnenje, ki smo je izrekli včera, da je namreč grof Tisza sicer vapel s svojim naskokom na obstrukcijo v parlamentu, da se pa utegne slednjč on sam zrušiti pod težo svoje zmage. Tudi njemu izrecno prijsni listi priznavajo, da boj med njimi in obstrukcijo še davno ni izvojevan. Opozicija, ki je bila poražena v parlamentu, pušča na strani vse difference, ki ločujejo nje dele, in se je združila in organizirala. In da ima sposobnost v sebi za najhujo agitacijo in za skrajno razburjenje madjarske javnosti, zato je podala že dovolj dokazov in jih poda, gnana od želje po maščevanju nad Tiszó, morda še več v bodočih bojih. No, grof Tisza se sme smetrati zmagovalcem.

Boli nas pa, da so tudi ob tej priliki tista žalostna hrvatska štiridesetorica pokazali, da so pokorni hlapeci vsake vlade, da vedno pomagajo plesti šibo, ki slednjič pada tudi po hrbtih hrvatskega naroda, in da s tem še bolj razburjajo madjarsko javnost proti Hrvatom.

Drobne politične vesti.

Železnica iz Dalmacije preko Like. Zadarski »Narodni List« javlja, da je glasom vesti, ki jih je dobil z Dunaja, skoraj gotovo, da se prične brzo graditi železnica preko Like na Knin. To železnico da dovede Madjari, ker jo absolutno zahtevajo meročajni vojaški krogi.

Dogodki v Makedoniji. — V Paču je v zadnjih dneh kakih šestdeset častnikov zasedlo brzojavni urad ter so zahtevali brzojavni potom iz Carigrada, da se jim izplača zaostala plača za zadnjih šest mesecev. Tudi v Prizrenu se pripravljajo enake demonstracije. — Položaj v sandžaku pečkem in prizrenjskem se je sploh v zadnji čas poslabšal.

Romunska. Opozicijski listi poročajo, da minister notranjih stvari Bozil Lascar odstopi ter dostavljajo, da je minister žrtva političnih istrig, ki se pletejo v liberalni stranki.

Morilec ministra Plevaja. — Kszenaka razprava proti morilec bivšega ruskega ministra za notranje stvari, Plevaja, se bo vršila pred petrograjskim sodiščem dne 13. decembra t. l.

Spomenik Friderika II. V Washingtonu so v nedeljo odkrili spomenik Frideriku II., ki ga je Združenim državam daroval nemški cesar Viljem II. v znak zahvale za slovensi vsprejem svojega brata,

ke je isti obiskal Ameriko. Na slavnosti odkritja je bil navzoč tudi predsednik Roosevelt.

Domače vesti.

O naši manifestaciji za slovensko šolo je priobčil ljubljanski »Slovenec« poročilo, v katerem priča vsaka črtica, da je bilo pisano od navdušene rodoljubne roke. »Slovenec« zaključuje: »Ob neopeljivih ovajah našim voditeljem, neskončnih vsklikih za slovenske ljuške šole v Trstu, razšla se je ta ogromna množica v najlepš m redu. Da si ni bilo za ta shod skoro nikake agitacije, da si so rdeči lepaki po mestu le dva dni pred shodom vabili, da si je »Edinost« naznanila shod šole ta teden, zbralo se nas je na tisoče. Gospoda na magistratu in na c. kr. vladi naj si zapomnijo to! Če nam ne dajo šol, pričnemo z najživahnej agitacijo. Če so Italijani vabili ljudstvo skupaj iz vseh dežel, celo iz Italije — striti hočemo tudi mi tako, a gospoda naj vedo, da ta nepr štetá masa ne bo hodila samo do namestništva, temuč bo znala hoditi nekoliko dalje. Če ima trg odločiti nad usodo ljudske izobrazbe, pa naj jo odloča!«

»Lavoratore« nas je do skrajnosti presenetil s svojimi pripombami o naši manifestaciji za slovensko šolo. Nam je dobro znano, da čustvovanje italijanskih socialstov ni bilo nikoli prav v skladu z načelom internacionalizma, na katerem sloni program, ki je v podstavo programu in pravici do obstanka sedanje socialne demokracije. Mi jim ne zamermamo tega, ker ljubezen do lastne krvi je vendarle ne le lep, ampak tudi od narave zahtevan čut. Toia, kar je zagrešil »Lavoratore« v svojih pripombah o naši manifestaciji, to sega predaleč in je do skrajnosti ogorčilo v slovenskem taboru. Mi hočemo jutri napisati nekoliko odgovora »Lavoratoru«, ne moremo si pa kaj, da na bi konstatirali že danes, da ni noben tržaški nacionalistični list v poročilu o naši manifestaciji kazal toliko antagonizma, kakor ga je pokazal »Lavoratore«.

Kaj bo z »velike slovenske stranke«? »Slovenec« je sprožil misel o ustanovitvi velike slovenske stranke in je v ta namen otvoril anketo, povabši rodoljube, naj povedo svoje mnenje. Kdor pozna stališče, ki je zazemamo mi z železno čednostjo ozirom na sedanjo mizerijo v domačem političnem življenju našega naroda, temu ne treba še le zatrjati, da nam je namera »Slovenčeve« sama na sebi lempatična. — Ali jako nesrečna se nam zdi misel, da se je vodja stranke, katere glasilo je »Slovenec« prvi oglašil in je s tem — po našem mnenju — prejudiciral vsaj razpravi. To velja osebnó, kolikor se dostaje pristavev lastne stranke. Povsem na avno je, da bodo ti posledaji, ko bodo pisali svoje nazore, stali pod utisom izvajanj svojega voditelja, in izlasti tendencije istih. Marsikdo bi bil morda besedo drugače zasakal le za korist stvari, ako ne bi bil pred njim govoril njegov voditelj.

Druge pa, ki so že po svojem strankarskem stališču, nekako nezaupni do vsake akcije, došla po inicijativi »Slovenca« je pa to prejudiciranje od strani dr. Šusteršiča le oplašilo.

Jedino primerano bi bilo po našem mnenju da je vodja »Slovenčeve« stranke popred slušal druga mnenja in potem še le da bi bil povedal svoje in izvel svoje konkluzije.

Tako je naše mnenje, ki smo je napisali sine ira et studio. Sedaj pa naj posnamemo kar pše zadnja »Domovina« o stvari. Celjaki list pše med drugim:

»Obžalujemo, da moramo z ozirom na vse to v Ljubljani zagovarjano misel ustanovitve velike slovenske stranke smatrati le za veliko neodkr tosrčnost nasproti občinstvu, nasproti narodu. Kadar bo pri kranjskih politikih obeh slovenskih strank ljubezen do slovenskega naroda zavzemala prvo, ljubezen do moči in vladanja pa drugo, prvi podrejeno mestu, še le tedaj se bode dalo govoriti o zedinjenju Slovencev v eno stranko. Mi hočemo dvomiti, da sta dr. Tavčar in dr. Šusteršič vsak po svojih nazorih rodoljuba in istotako njuni zvesti privrženci, toda dvomiti moramo, ali pri obojih ni poželjenje po moči in vladanju večje nego patriotizem. Boj za zmago nad političnim nasprotnikom je med obeh slovenskima strankama na Kranjskem bil baš v zadnjem času tako čez vso mero brezobziren, da se mormo čuditi, kako upajo gotovi krogi trošiti slovenskemu občinstvu

pesek v oči, češ, da bi bilo dobro političen boj končati z ustanovitvijo enotne velike stranke, dočim v isti sapi pridigajo boj, brezobziren brj, celo obstrukcijo. Mi prav dobro vemo, da v Ljubljani sedaj nobeni izmed obeh strank ni niti za mir niti za ustanovitev ene same stranke potom kompromisa ali sprave. Tega smo si prav dobro v svesti in zato občutimo gori omenjene študije o vstanovitvi velike slovenske stranke le kot ironijo. Zato nas pa tudi razmotrivanje o enotni slovenski stranki v takih razmerah nikakor ne navdaja z nado ali z zadoščenjem ter smatramo brezmišleno tritati v tem položaju preveč časa s takimi brezplodnimi izvajanj. Kdor hoče slovenski javnosti kaj koristnega svetovati, naj to stori za zdaj brez ozira na veliko slovensko strankó.

Bolnišnica v Bosni - Novi. Tukajšnji uradni list razglša: Dogovorao se deželni odbor mesta tržaškega z njegovó okolico, poknežene grofije Gorisko-Gradišćanske in mejne grofije Istrske, prznava se občinska bolnišnica v Bosni - Novi, kakor javna bolnišnica z vsemi pravnimi nasledki, sledečimi iz tega glede plačevanja oskrbovalnih stroškov.

Suplent Durst — premeščen? Govori se, da nameravajo znanega suplenta na gorški gimnaziji, dra Dursta, v drugem tečaju premestiti v Pulo.

Profesorski izpit iz matematike in fizike je v soboto napravil na dunajskem vseučilišču gorški rojak g. Julij Nardin.

Umrl je v četrtak, dne 17. t. m. v Černicah posestnik Andrej Kosovel v visoki starosti 87 let.

Slovenska zmaga. V Gočovi, politični okraj St. Lenart v Slov. Goricah, je pri občinskih volitvah, dne 19. t. m. prvokrat zmaga slovenska stranka v vseh treh razredih, vzlic silni agitaciji nemčurjev.

Občinske volitve v Gradcu. V torek je volil drugi razred. Izvoljeni so bili kandidati nemškega volilnega odbora s 709 do 887 glasovi, kandidati kračanske ljudske stranke so dobili 280 do 356 glasov.

Za župana v Borovnici je izvoljen g. profesor v p. Fran Borštnik.

V vasi Tabor pri Zagarju na Pivki je v nedeljo pogorelo 7 hiš z vsemi gospodarskimi poslopji, vsa krma in vsi prideiki. Škode je nad 20 000 K. Kakor se govori, zažgala je zlobna roka. Pogorelici se ne bajejo v največji bedi. Denar, oziroma drugo pomoč za pogorele sprejema županstvo v Zagarju, oziroma vikarijatski urad.

Štiri osebe zgorele. Na požaru neke hiše pri Mitterdorfu na Gornjem Štajerskem so zgorele dve čeri posestnikov in dva hlapeci.

Morilec Šegula in Muršec obsojena na vešala. V torek sta bila pred mariborskim porotnim sodiščem obsojena na vešala morilec svoja žene Oskar Šegula in krojač Alojzij Muršec; ki je Šegula pomagal izvršiti zločin. Šegula je vse priznal, Muršec je pa tajil, priznal je pa svojo krivdo po obsodbi. Morilec sta prosila predsednika, naj ju prepusti v pomilostenje.

Porotno sodišče. Včeraj se je vršila kszenaka razprava radi zločina ubojstva proti 28-letnemu ribiču Jakobu Prašelj, doma iz Barkovelj. Predsedoval je podpredsednik deželnega sodišča vit. de Nadamlenški; votantata bila sedna svetovalec Mosche in Rismondo; državno pravdnštvo je zastopal namestnik drž. peavt. Munio, a branil je tožene odv. dr. Elvard Savik. Toženeo ni bil v zaporu.

Iz občutice smo pomenli: Dne 4. julija predpoludne so se razhajali v žganjarni Marije Ticeani v Barkovljah štirje delavci regnicol, mej temi sta bila Alexander Demarco in Ivan Nanni. Pred žganjarno je pa Jakob Prašelj cepil drva. Italijanski delavci so se bili v žganjarni sprli se slovenskimi pivci, ki so bili v žganjarni. Italijan Demarco je bil prišel na prag žganjarne ter se začel pričkati s Prašeljcem. Prašelj ga je bil pa vrgel na tla ter zamahnil nad njim se sekro. Ostali trije Italijani so priskočili ter razorožili Prašeljno, ki je na to pobegnil v bližnjo društveno krčmo. Italijani so mu sledili ter so skušali udreti na vrt društvene krčme. Mej tem je pa Prašelj vrgel z vrta na ozad dva kosarca, kakoršne se rabi za pivo, ter je zadel Nannija z enim v roko, z drugim pa v glavo. Nanni je bil pal na tle, zopet vetal, naredil par korakov ter potem zopet pal. Prišel je bil ob zaveš. Za tem so ga bili odnesli v bolnišnico, kjer je umrl 12 ur pozneje.

Na včerajšnji razpravi se je Prašelj priznal materialno krivim, a izgovarjal se je, da je vrgel kozarec v silobranu in v hudem dušnem razburjenju. Mej tem ko je on ono jutro pri cepljenju drv nasajal kladivo, je prišel iz žganjarne eden Italijanov, mu iztrgal držalo kladiva iz rok, ga z istim udaril po glavi ter mu hotel iztrgati iz rok tudi sekiro. Da se ga iznebi, je on Italijana močno pahnol od sebe, a Italijan je valed tega sunka padel na tla. Na to so skočili iz žganjarne ostali trije Italijani. Eden teh mu je iztrgal sekiro, a drugi je bil pograbil neko zagvozdo. Videči se v nevarnosti, je pobegnil v društveno krčmo. Ko je bil na vrtu društvene krčme je slišal Italijane vpiti na cesti: »Lo vogliamo ammazzare!« (hočemo ga ubiti). Ves zmešan in prestrašen, je zgrabil en kozarec ter ga vrgel na cesto, ne da bi gledal kam ga vrže in bo li koga zadel. Ne pomni, da bi bil vrgel še drugi kozarec. Za tem je pobegnil pri stranskih vratih ter šel v restavracijo Konder. Pozneje šele je zvedel, da je z enim kozarcem ranil enega Italijanov, a on ga ni videl.

Branitelj dr. Slavik je ponovno predlagal zaslisanje prič, ki so prisostvovali vsemu prizoru, in sicer: Justa Martelance, ki je z neke strehe videl ves prizor; Andreja Stares, ki je bil iztrgal Italijanu iz rok Prašeljnovo sekiro; Marije Tacconi, lastnice žganjarne, v kateri je bil začel prepir mej slovenskimi in italijanskimi delavci, in slednjič Ivana Rustia, ki se je nahajal tam blizu in videl ves prizor. Te priče bi imelo potrditi, da je Prašelj vrgel na tla enega Italijanov, ker mu je oni hotel vzeti orodje; da so ostali trije Italijani iztrgali Prašeljno iz rok sekiro; da so tekli za Prašeljnomo, ko je isti bežal v društveno krčmo in da so skušali podreti vrata, ki vodijo na vrt omenjene krčme ter da so pri tem grozili Prašeljno se smrtje. Nanni da ni bil takoj ranjen na čelo, ampak vrh glave. Opetekajot se, da se je oddaljil in potem da je padel na neke ostanke starh bark, ki pa so bili polni željeve. Še le potem da je začel krvaveti. Priče bi potrdile tudi, da se je Nanni že prej opotekal, kar bi dokazovalo, da je bil vinjen.

Zastopnik državnega pravdnštva so je protivil temu predlogu. Sodni dvor pa ni smatral zaslisanje teh prič neobhodno potrebnim ter si je pridržal pravo, da even tuelno pozneje sprejme braniteljev predlog.

Bili so zaslisani kakor priče Rihard Konder, Fran Korel, Aleksander Demareo, Mhael Matijašič Matja Pipan, Karolina Kojčičič in Terezija Sarc. — Aleksander Demareo, italijanski delavec, ki je bil onega dne v družbi pokojnega Nannija, je povedal vse skoraj tako, kakor drugje priče. Le glede prepira, ki ga je bil začel on s Prašeljnomo pred žganjarno in iz katerega se je razvil ves dogodek, le glede tega prepira ni večel ničesar! No, izgovarjal se je, da je bil on močno pijan, dočim da je bil Nanni le nekoliko vinjen.

Za tem je bilo prečitanih več listin, mej temi tudi informacija o težavah Prašeljanu, ki pa ni bil še nobenkrat kaznovan. Tudi policijske informacije o njem so bile dobre.

Ob 1. uri popoldne je bila razprava prekinjena do 4. ure.

V nadaljevanju razprave je sodišče štalo vilo porotnikom 2 vprašanji: eno, da je li Prašelj kriv zločina ubojstva, a drugo, da je li kriv pregreška dejanj proti varnosti življenja.

Na to sta imela besedo najprej zastopnik državnega pravdnštva, — ki je na vse močne našel na dokazoval, da je Prašelj zakrivil zločin ubojstva ter je dosledno temu dokazovanju zahteval od porotnikov, naj pridele 1. vprašanju — in branitelj dr. Slavik, ki je brihjalto pobijal vsa dokazovanja svojega nasprotnika ter dokazoval — in tudi dokazal —, da je bil Prašelj napseden in da je t rej razumljivo, da se je branil.

Da so bila njegova dokazovanja tehta, je na bolj dokaz dejstvo, da so porotniki zenikali 1. vprašanju (ubojstvo) z 9 proti 3 glasovi in pridelili 11. vprašanju (dejanja proti varnosti življenja) enoglasno.

Na podlagi t ga pravoreka je bil Jakob Prašelj oproščen obtožbe zločina ubojstva, a obtojen radi pregreška dejanja proti varnosti življenja na 6 mesecev težke ječe poostrene jednim postom na mesec.

Samomor. 26-letni stavbnski mojster Hugon Peraldo, stanujoči na istrskeje cesti, si je včeraj v jutro ob 8. uri izstrelil v glavo kroglo iz revolverja. Pozvali so k njemu

zdravnika se zdravniške postaje a temu ni preostajalo drugo, nego konstatirati smrt nesrečnega. Vzrok samomora da je iskati v neke neozdravljive bolezni. Truplo samomorcea je bilo prenešeno v mrtvašnico pri sv. Justu.

Iz »Škrata«:
Dobro je tolmačil.
Veroučitelj (v šoli): »Tinče, razloži mi nauk: v potu svojega obraza boš jedel kruh.«
Tinče: »Besede: v potu svojega obraza jesti kruh, pomenjajo, da mora človek tako dolgo jesti, dokler ga ne oblije po licu pot.«

Razne vesti.

Eksplodizija plina. Iz Odesa poročajo, da je v Jaiti (na Krimu) v »Hotelu Petrograd« eksplodiral gazometer, vsled česar je bilo poškodovano poslopje ter nevarno ranjenih 28 oseb.

Narednik ustrelil poročnika. V Tešicu je narednik Schwab v pisarni v pijanosti ustrelil poročnika Frana Grussa in potem še samega sebe. Poročnik je bil v 23. letu.

Japonski delavci izključeni iz Amerike. Reuterjev biro poroča iz St. Francisca, da je ameriška zveza delavcev s glasno vsprejela resolucijo, da se Japonci izključijo iz Severnih zveznih držav in njim pripadajočih otokov. (Ta resolucija je karakteristična. Amerikanci imajo zelo radi Japonce, sli le ne v — Ameriki!)

Praga je leta 1904. štele 5499 hiš. Od teh jih je bilo prithčanih 653, enonadstropnih 1045, dvonadstropnih 1483, trinadstropnih 1653, štirinadstropnih 659, petnadstropnih 6. Praška predmestja so štela 3862 hiš. Stanovanj je bilo v Pragi 53.701.

Zlata v Zjednjenih državah se je pridobilo leta 1903. za 73 in pol mil. dolarjev, srebra pa za 29.322.000 dolarjev. Prva država za zlato je Colorado, ki je dobila za več nego 22 in pol milijonov dolarjev zlata in za nad 7 milijonov dolarjev srebra.

Za spomenik ki ga postavijo bivšemu predsedniku Zdinah držav, Mac Kinleya, je dosedaj nabranih v Washingtonu 600 tisoč dolarjev.

Najmlajši člen angleškega parlamenta ima, karor piče, iz Londona, še le 21 let. Isti se je dosedaj izkazal edino le z nekaterimi manjšimi književnimi poskusi.

Književnost in umetnost.

Broj 91 »Trščanskega Lloyd«, lista za narodno gospodarstvo, izlaz čez vsake subote u Trstu, donosi dne 19. t. mj. sljedeči bogati i zanimivi sadržaj:

Mornarica: Rane imelemi. — Nekoliko zgodnih reči u korist Šbenika. — Trgovina: Trgov. obrtni muzej u Zagrebu. — Što povlači Dalmacija iz Italije? — »Napredak«, hrvatsko društvo za namještanje djece u zanate i trgovinu. — Trgovački položaj na Kret. — Obrtno-industrijska izložba. — Rusko-srbski trgovački odnošaji. — Čitaj! — Industrija: Riža v pivovarstvu. — Imenik industrijskih tvrdaka u Zagrebu. — Promet: Železnica Krapina — zemaljska medja. — Novi talijanski vođeni put. — Ribarstvo: Nerevanska ribarska zadruga u Opuzenu. — Lutrijska vuđenja: Lutrijska vuđenja u Austriji. — Radničke vijesti: Kretanje radnika. — Iseljiva nje: Opomena iseljencima. — U Ameriku. — Iz Amerike. — Trgovačka zapisnica. — Književnost. — Dopisnice uredništva. — Burzovne vijesti.

»Trščanski Lloyd«, preporuča se sam po sebi. On donosi članke u avim strukama narodnog gospodarstva. S toga nijedan otmjeniji trgovac, izdustrijah e, obrtnik, posjednik, pomorac, ne bi smjao biti bez njega. Ispratišta, kavane, gostione, čitavnice, obće ne, štedionice, banke, obrtne i vjerejaške zadruge, jednom riječi, svi bi morali držati »Trščanski Lloyd«, kojemu je zadaća, da ore i radi na onom polju naše budućnosti, našeg dobrostaja, koje je jedino sredstvo našeg uzkrasnica. A to je polje: narodao gospodarstvo.

Predlsta na »Trščanski Lloyd« iznosi na godinu K 12, a na pol godine K 7 u oieloj monarkiji austro-ugarskoj. Ičan Austro-Ugarske, gdje godi bilo, godišnja predlsta iznosi 20 franaka u zlatu. Novci i pisma šalju se vlastaku i glavnom uredniku »Trščanskog Lloyd«, g. Fr. Kučiniću, Trst, Via Fabio Severo, br. P. 104, T. 246 (vlastita kć.).

Zadnje brzojavne vesti.

Rusko-japonska vojna.

PORT ARTUR.

TOKIO 23. Armada izpred Port Arturja poroča, da je včeraj opoldne pričelo goreti poslopje pri arzenalu valed obstreljavanja z japonskih ladij. Iz Jokohame je dospelo danes pet podmorskih čolnov.

Parlamentarne vesti.

BUDIMPEŠTA 23. Grof Viktor Szechenyi je izstopil iz liberalne stranke. Grof Julij Andrássy je izdal na svoje volilce pismo, v katerem opravičuje svoj izstop iz liberalne stranke ter izjavlja, da se ne pridruži opozicijskalnim strankam.

Štrajk premogorjev.

DUNAJ 23. Dosedaj štrajka nad 1000 premogorjev. Mir se do sedaj ni kalil. Kakih 250 voz, ki so prišli v zalogo po premog, je moralo oditi praznih.

Avstro-ogrski poslanik v Berlinu.

BEROLIN 23. »Reichsanzeiger« poroča: Cesar Viljem je včeraj v Charlottenburgu vsprejel avstro-ogrškega poslanika Szözyeny-Mariha, ki je izročil lastnoročno pismo avstrijskega cesarja.

Veliki knez Ciril.

PALERMO 23. Veliki knez Ciril je dospel danes semkaj.

Trgovina.

Borzna poročila dne 23. novembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.06 — 19.09 —, angleške lire K — do —, London kratek termin K 239.40 239.75 Francija K 95.10 — 95.35, Italija K 95.10 — 95.35 italijanski bankovci K — —, Nemčija K 117.50 — 117.75, nemški bankovci K — —, avstrijska ednotna renta K 99.90 — 100.15, ogrska krona renta K 98. — 98.30, italijanska renta 102.2/4 103.1/4, kreditne akcije K 673. — 675. — državne železnice K 646.50 — 648.50 Lombard z 86. — 88. —, Lloydove akcije K 720 — 730 — Srečke: Tisa K 324. — 325. —, kredit K 473 — do 488. —, Bodenkredit 1880 K 305. — 315. —, Bodenkredit 1889 K 298. — 303. —, furške K 132.50 do 134.50 Srbske — do —

Dunajska borza ob 2. uri pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.30	—
" " srebru	110.50	—
Avstrijska renta v zlatu	120. —	—
" " kronah 4%	100.15	—
Avst. investicijska renta 3 1/2 %	91.35	—
Ogrska renta v zlatu 4%	118.95	—
" " kronah 4%	98.15	—
" " 3 1/2 %	88.90	—
Akcije nacionalne banke	1628. —	—
Kreditne akcije	674.50	—
London, 10 Lstr.	259.42 1/2	—
100 državnih mark	117.60	—
20 mark	23.51	—
20 frankov	19.08	—
10 ital. lir	95.20	—
Cesarski cekini	11.32	—

Parizka in londonska borza.

Pariz. (Sklep.) — francoska renta 98.9/2 % italijanska renta 104.62 španski exterior 90.50, akcije otomanske banke 597. —
Pariz. (Sklep.) Avstrijske državne železnice — Lombardi — unificirana turška renta 88.52 menice na London 251.55, avstrijska zlata renta 101.25 ogrska 4% zlata renta 102.15 Landerbar 495. — turške srečke 131. —, parizka banka 12.80, italijanske meridijske akcije 755. —, akcije Rio Tinto 15.45. Trdna
London. (Sklep.) Konsolidirna dolg 83 1/2, Lombardi 3 1/2 srebru 26 1/2, španska renta 88 1/2, italijanska renta 104 —, tržni diskont, 3 — menice na Dunaju —, dohodki banke —, izplačila banke —, — Mirna.

Tržna poročila 23. novembra.

Budimpešta Pšenica za april 10.13 do 10.13; riža za april 7.94 do 7.95; oves za april 7.12 do 7.13; koruza za maj 7.52 do 7.53.

Pšenica: ponudbe srednje: povpraševanje omejeno, ugodneje. — Prodaja 15.030 met. stotov, vzdržano. Druga žita vzdržano. Vreme: dež.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za okt. mesec po 50 kg 44.75 frk, za marec 44.25. Mirno.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za dec. 36 1/2, za marec 37 1/2, za maj 35 —, za september 39 —, vzdržano. Kava Rio de Janeiro loco 38 — 40, navadna reena 41 — 42, navadna detu 43 — 45.

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za nov. — — — dec. 28.20, za jan. 28.30 za februar 28.50 za marec 28.40, za april 28.60. Stalno. — Vreme. nestan. vitro

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio de Janeiro dobave, vzdržano, 5 stotnik zvišanja, nespremenjeno. Sladkor tuzemski. Centrifugalni prah prvot. K 65.50 do 68.00, za september K — do —

marec-avg. 66.50 do 68. —. Concassé ia Melispl promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — — —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

London. Sladkor iz repe surov 14 1/16 Sh. Java 14.6 Sh. Trdno.

Pariz. Riža za tekoči mesec 16.25, za dec. december 16.40, za januar-april 17. —, za marec-junij 17.25 (mirno.) — Pšenica za tekoči mesec 23.70, za december 23.90, za januar-april 24.65 za marec-junij 25.50 (trdno). — Moka za tekoči mesec 31.55 za dec. 31.65, za januar-april 32.35, za marec-junij 32.80 (trdno). — Repično olje za tekoči mesec 41.75, za december 45. —, za januar-april 45.25 za maj-avgust 45.25, (mirno.) Špirit za tekoči mesec 49. —, za dec. 47.75 za januar-april 47.25 za maj-avgust 48.50 (napeto). Sladkor surov 88 usov nov 36 1/2 — 37 — (stalno) bel za tekoči mesec 41 1/2, za dec. 41 3/4 za jan. — april 42 1/4, za marec-junij 42 3/4 (napeto) rafiniran 72 — 72 1/4. Vreme: mráz.

Trgovina se zaklanimi praščiči.

Včeraj je bilo pripeljanih na tukajšnji trg 79 zaklanih praščičev. Kupčija je bila zelo slaba in je ostalo skoraj vsa blago neprodano. Cena 1. vrsti K 102, II. vrsti K 80 — 90.

Sokolski večer! »Tržaški Sokol« je račel nedavno temu zopet izvrševati svojo vzgojevalno nalogo pod lepimi auspicijami. Ako mu je glavna naloga vzgojevati telo, ne sme pa pozabiti na duh. Zato je društveni odbor sklenil od časa do časa prirejevati tudi sokolske večere, kakor jih je »Sokol« že prirejeval v prejšnjih časih z jako lepim vaphom. Tak prvi sokolski večer bo v soboto, dne 26. t. m., v društveni telovadnici. Vabljeni so bratje Sokoli, da se mnogoštevilno odzovejo vabilu, kakor sa vabijo in so dobrodošli vsi prijatelji »Sokola«. Začetek ob 8. in pol uri zvečer. — Členi so ustopnine prosti, a nečleni plačajo 50 stotink.

Tečaj za bolne na glasu

(jeclanje)

otvori danes v »Hotelu Balkan«

Mad. A. Nagel.

Prijave sprejema ustmeno ali pismeno vsak dan.

Tovarna pohištva

Aleksander Levi Minzi

— ulica Tesa št. 52 A —

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Rosario (šolsko poslopje)

Cena, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan očitk brezplačno in franco

Nad 40-leten vspeh.

Najstarejša medicinska specialiteta naše pokrajine.

PASTIGLIE PRENDINI

(od ogolunjene sladke skorje)

Iznajditelj in izdajatelj P. PRENDINI v TRSTU.

Odlikovane z kolajnami in diplomami na prvih mejnarodnih razstavah.

Počaščene se zaupanjem oddihnih zdravnikov ter predpisane kot domače zdravilo pri: grižobolu, kašlju, hripavosti, upadanji glasu, kataru.

Zamorejo jih uživati tudi otroci, nadalje pevci, govorniki ter učitelji, da zadobè čist in svež glas.

NB. Pazite na nepoštene ponarejanja ter zahtevajte vedno »Pastiglie Prendini«.

V škatlicah: v lekarni »Prendini v Trstu« ter v vseh boljših lekarnah tukaj in v Evropi.

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom
priporoča slavnemu občinstvu svojo

zalogo pohištva

prej ANTON ČERNIGOJ

via dei Rettori šte. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v hiši Marenzi

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpežno in lično, in sicer samo iz lesa, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vsaka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlje se brezplačno. Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

MALA OZNANILA

Čevljarnica

Iv. Lekan

TRST ul. Giulia 7 (p. ljud. vrta)
zvrhuje točno in elegant.
vskovrstna obuvala za
gospo, gospode in otroke.
Specijaliteta: obuvala za
defektne noge; obuvala
po kopitah zad. modela.

Svoji k svojim!

Podpisani priporoča svojo
zalogo oglja, drva, pre-
moga in drugo razno kur-
javo ter petrolej. Poši-
ljanje na dom.
Josip Muha,
ul. Cavana (uhod ulica Ca-
vazzeni št. 3).

NOVO PEKARNO

IN SLADČIČARNO
pri Sv. Jakobu
Istrska ulica 12 (zraven št. šole).
Vedno svež kruh. Pošilja-
nje na dom. Sprejema na-
ročila in domači kruh v
pecivo. Pestrožba točna.
Benedikt Suban

Karlo Schönberger

TRST
ul. S. Caterina 11, II
civilna krojačnica

Naročbe in plačila
po dogovoru
Vsaka obleka se izgovori v 24 ur.

Iv. Kopač

svečar v Gorici
priporoča priznana naj-
boljše in najcenejše
voščene sveče
Cenik brezplačno in franko.

Tomasoni Uisise

Trst slikar-dekorater.
Sprejema delo na deseti. De-
koracije sob s papirjem. Si-
kanje sob in napisov v vseh
slogih in na vse načine. Po-
narejen les in marmor. Bar-
vanje pohištva, posode itd. Vse
po zmeranih cenah, točno in
hitro. — Delavnica: ulica Ugo
Foscolo št. 19.

Prva trž. brusilnica

na električno moč
Gualtiero Cozzio
Passo S. Giovanni št. 2
(vogal ulice Torrente na-
sproti kavarni Chiciza
izvršuje vsakourstno bru-
šenje in poliranje.
Ima tudi v zalogi vsa-
kovrstne nože itd.

Josip Talamini

TRST - ul. della Pietà 13 (Cvrtište)
Zaloga istr. kega in dal-
matinskega vina, mar-
sale, vermuta in najfini-
refoška v botliškah.
Dostavljanje na dom

Romolo Perini

zlatar in drogljar
Via del Rivo 26
Sprejema popravne, kupuje
zlatu, srebrno in juvele.
Popravlja ure na jamstvo.

PEKARNA

Alojzija Gul
TRST - ul. Caserma 17 - TRST
(nasproti trgovski kavarni)
priporoča v vsakem času
svež kruh, sladice itd. itd.
Sprejemanje domačega
kruha v pecivo.
Rredaja moko prvih mlinov.
Pošiljanje na dom.

Guerino Marcon

ulica Tivarnella Str. 3
Priporoča svojo zalogo
oglja in drv, ki je vedno
preskrbljena z najboljšim
kranjskim blagom. Pro-
daja na debelo in drobno.
Pošiljanje na dom.
Telefon št. 1664.

MIROBILNICA

Henrik Bonetta
ul. Carradori 18 (vogal Geppe)
Specijaliteta navadnih in me-
dicinalnih drog, barv, pokost,
lakov, ščetk, čopičev, navad-
nega in parfumsnega mila, pe-
troleja, širiti (žestje) za go-
reli. — Barvilo za čiščenje
vina.
Nizke cene.
Prodaja na debelo in drobno

Ivan Počkaj

TRST ul. Petronio 2
vogal ulice Cettfontane
Zaloga moke, žita,
otrobov na izuero.

Fran Macorig

trgovina z jestvinami
ul. Barriera vecchia 38
Zaloga sladkorja, kave,
riža, raznega žita, moke
in otrobov. Vino v bu-
teljkah, mineralna voda.
Specijaliteta tu inoz. te-
stine, surove in ku-
hano maslo.

Picijan Salvatore

ornam. kamnoseški mojster
DELAVNICA
spominskih kamnov —
marmorza pohištvo
Trst ul. Farneto 37

Spominjajte se družbe

sv. Cirila

in Metoda

v Ljubljani in za

Istro.

„RESINOL“
je pravi in edini pripomoček proti razširjanju
„sušice“
čegar iznajditelj je **Artur Godnig**

Najboljše obuvala po najugodnejših cenah se vdobiva
samo v čevljarnici
Corso 12 Julij-a Romanelli, Trst Corso 12
Velika izbira galoš za gospode in gospé.

Narodni kolek je

vdobiti pri upravi

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

„Edinost“

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON
TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5
MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJSIH ZAHTEVAH
KATALOGI BREZPLAČNO.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je otvoril
v ul. Scalinata št. 4 (vogal ul. Giuseppe Caprin ex Erta)
PRODAJALNICO z mrtvaškimi predmeti, vencev, cvetlic itd.
v velikej izberi **ANGELJ BUSETTI.**

Nova hiša

za gostilno s 3 sobami,
1 dvorano, kuhinjo in
kletjo je na prodaj pri
Sv. Ivanu št. 1031.
(Zraven novega kolodvora)

Otvorilo se je velikansko skladišče

ALL'UNIVERSO

Trg Carlo Goldoni 1.

Bogat izbor raznovrstnih površnih sukenj (paletot, ulster) in
obleke za moške, dečke in otroke.
Veliki dohodi blaga iz tu in inozemskih tovarn. — Naročbe po meri hitro in točno.
Govori se slovenski. Najugodnejše cene.

Velikanski prihranek se zadobi, ako se uporablja

novi aparat „L'APE“, ki vzdržuje plinove mrežice.

je aparat, ki ne bi smel manjkati v nikaki rodbini,

uradu, društvah, prodajalnicah ter javnih krajih;

jamči vsakomur velikanski prihranek na steklih in

mrežicah; stane le 20 novč.

Prijavljen patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

patent. Vdobja se glavni zalogi ul. Giulia št. 33

„Europa“ = „Franklin“
sta najboljša ameriška pisalna stroja ter staneta
30% manj nego drugi.
Edini zastop in zaloga
grafični zavod
IVAN BATTARA - Trst
ul. sv. Antona — sv. Nikolaja 33
Pomoževalni stroji „Ciclostyle“, teografi ter pripadki
Pečati, kliseji, napisi za na vrata itd.

FONDO CORONEO.
Amerikansko gledališče. Proizvaja N. W. Kobelkov.
vsak dan ob 8. uri zvečer
predstava s pikantnimi podobami samo za gospode.
Mej drugimi: čistilec čevljev, vodomet sprava, na ženitvanjskem potovanju, vrli soprog, prepiranje
v pralnici itd. Vodstvo si pridržuje pravico spremeniti vspeled
Družinske predstave vsak dan ob 7. uri zvečer. Od nedelje naprej:
N. Kobelkov in ameriški kinematograf.

JUST STRANSIAK
Piazza Nuova št. 1 (ex Gadola)
Nova prodajalnica platnine in bombaževine
Fuštanj, novost, v najbogatejši izberi
Odeja imbotirana od gold. 3.— više; najfinejšega
zatena od gold. 6-50.
Kos bele močne kotenine, dvojne širjave
za 6 rjuh gold. 7-50.

OGLAS.
Udano podpisani si častim javljati cenjenemu občinstvu, da sem
ustanovil **1. novembrom t. l.**
novo tržaško pogrebno podjetje „Pietas“
v ulici Vincenzo Bellini št. 13 (zraven cerkve sv. Antona novega).
To moje podjetje je bogato preskrbljeno z vozovi, tako da zamorem
zadostiti vsem zahtevam. Ob jednem naznanjam, da sem nastavlil kakor
voditelja g. Alojzija Montanelli, ki je dobro znan v celem mestu,
ker je že služil nad 30 let pri vseh drugih podjetjih ter se odlikoval
z zvestim službovanjem in točnostjo v svojem poklicu.
Za udobnost cenj. občinstva se nahaja sprejemanje naročb tudi
v ulici Torrente 30 (Ponte della Fabbra) v prodajalnici z mrtvaškimi
predmeti „Concordia“.
Nadeja se podpore cenjenega občinstva beležim
Ivan Laurencich.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI
Podružnica v Celovcu.
Kupuje in prodaja
vse vrste rent, zastavnih pisem, priporočil, komunalnih
obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.
Pr-mese izplačila v vsaki 15 dni.
Polno vplačani akcijski kapital **K 1.000.000**
Zamenjava in eskomptuje
iztrebane vrednosne papirje in vstopne zapise
kupone.
Vinkuljuje in divinkuljuje vojaške ženitninske kavelje.
Rekompt in inkasoo menic.
Bor-na naročila.
Daje prodajne na vred. papirje.
Zavaruje srečke proti kurzni
izgubi.
Denarne vloge vsprejema
v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ngodnim
obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge d
dne vzdiga.
Promet s šeki in nakaznicami.